

הרב יהודה קלמן מארלאוו ז"ל

הרב אברהם אזדאבא שליט"א

הרב יוסף א. הלוי העלער שליט"א

הרב יצחק רייטפארט שליט"א

הרב שלמה יהודה הלוי סגל שליט"א

בד"צ דק"ק שכונת קראון הייטס

Beth Din of Crown Heights

Beth Din Address: 788 Eastern Parkway • Room 210 • Brooklyn, NY 11213

Mailing Address: 390-A Kingston Avenue • Brooklyn, NY 11225

Tel. (718) 604.8827 • Fax. (718) 953.3898, (718) 221.0103

ערב ראש חודש הרחמים, תשע"ז

לכבוד מתפללי בית הכנסת חברה אנשי ליובאוויטש דבארא פארק ה' עליהם יחיו

הנידון:

זה למעלה ממאה שנה שעומד בית הכנסת הנ"ל בשכונת בארא פארק אשר בברוקלין ניו יארק, והם חברים בבית הכנסת הרבה שנים (ואחדים מהם כבר עשרות בשנים), ובלי ידיעת רוב המתפללים קמו כמה מהם ועשו יד אחת עם א' שהוא הקונה, ומכרו לו את הבית הכנסת כדי לבנות במקומו בית מגורים גדול להרבה דירות. והנה בכגון דא (במכירת בית כנסת) חוק המדינה הוא שצ"ל אישור מאת האטורני-ג'ענעראל (התובע הכללי) של מדינת ניו יארק, ואכן השיגו האישור, אבל דא עקא שבתיק המסמכים שמסרו לאטורני-ג'ענעראל (התובע הכללי) היו מסמכים שיש מידע כוזב, וביניהם שהמכירה היתה בהסכמת רוב חברי בית הכנסת, ועוד, שיש בזה תועלת לבית הכנסת (כי במצב הנוכחי היה בנין ביהכנ"ס מלא פגמים, ולפי התוכנית כל הקומה ראשונה תיבנה כבית כנסת מפואר וכו'). אבל לטענתם אין אמת בדברים אלה, כי (א) רוב חברי ביהכנ"ס לא ידעו על המכירה ואינם מסכימים אתה, (ב) האמת היא שבית הכנסת כמות שהוא הוא במצב יפה וטוב, ובנין על גביו באיזו צורה שהיא, ובפרט כמה קומות של בתי דירות, לא יעלה את רמת הביכנ"ס אלא יוריד וימעט מתפארתו.

לאחר קבלת אישור האטורני-ג'ענעראל (התובע הכללי) וגמר המכירה פנה הקונה מיד לרשויות לקבל אישור להריסת הבנין הקיים, ובשלב זה כשעמד לקבל האישור ולהתחיל את ההריסה נודע הדבר למתפללי בית הכנסת, ולאחרי התייעצות דחופה עם עורכי דין המומחים בעניין החליטו שהדרך הטובה ביותר שלא ייהרס בית הכנסת היא ע"י הגשת תביעה לבית המשפט נגד האטורני-ג'ענעראל (התובע הכללי), לקבל צו מניעה מבית המשפט שלא לעשות שום צעדים, בגלל שהאישור היה מבוסס על מידע מוטעה, מכיון שהמכירה אינה בהסכמת רוב המתפללים וכו'.

וכעת באו האנשים שמאחורי המכירה בטענה, הייתכן שפנו לערכאות של עכו"ם בתביעה על מנת לקבל צו עיקול ועיכוב.

ושואלים חוות דעתנו בכל זה.

תשובה:

הנה באמת יש הרבה צדדים להתיר הפני' לערכאות בנדון דידן, ולא עוד אלא שיש כאן צד חיוב וזכות לעסוק בזה.

א. המדובר כאן הוא אודות עצירת החרבת והירוס בית כנסת, והרי זו בעצם מניעת הירוס

וסתירת בימ"ק מעט, ופשוט לכל בר בי בר דחד יומא אשר מניעת הירוס וסתירת בימ"ק מעט אין צורך לקבל על זה שום היתר, אלא יש חיוב גמור על כאו"א לעשות כל מה שביכולתו למנוע זאת. וזה שטוענים שיבנו בית כנסת מפואר יותר, הרי זה גופא שיהי' חלק וטפל לבנין של כמה קומות של דירות אינו מוסיף יופי ותפארת לבית הכנסת אלא הופכו לטפל, והרי כל צד ההיתר לסתור בית כנסת על מנת לבנות הוא אך ורק כשהבנין החדש יהי' משופר יותר ומעולה יותר מקודמו, אבל "לקבור" בית כנסת תחת בנין גדול של דירות אין בזה העלאת מדריגה אלא אדרבה. ואפילו אם יש איזה שיפוצים הדרושים, בטח יש דרך לעשות זאת מבלי להוסיף דירות רבות מעל בית הכנסת ולעשותו טפל לדירות.

ב. עוד זאת, כיון שהמכירה כבר נגמרה והקונים כבר הגישו בקשה לקבל אישור ורשיון להרוס, ויכולים לקבל האישור כל רגע נתון ובו ביום להתחיל את הריסת ביהכנ"ס בלי שום שהות, הרי מובן שעיקר המבוקש בתביעה הוא למנוע זאת, אשר דבר זה אפשר להבטיח רק ע"י קבלת צו עיכוב מבית המשפט, ואם כן הרי מפורש בפוסקים שאיסור הליכה בערכאות (שבוש"ע חו"מ סכ"ו) לא קאי על נידון של עיקול ע"י ערכאות, שהרי אין שום בית דין בעולם שיש בכוחו לעכב ולמנוע דבר במעשה. ראה שו"ת הרמ"ע מפאנו סימן נא. שו"ת מהריאז עניול סימן צד. מנחת פתים חו"מ סימן כו סעיף א'. שו"ת ויען דוד חו"מ סימן רח.

ג. כל זה נכון אפילו אם התביעה היא נגד הקונה או נגד חברי בית הכנסת שהשתתפו במכירה, אבל בנדו"ד הרי התביעה היא, כנ"ל, נגד האטורני-ג'ענעראל (התובע הכללי) של מדינת ניו יארק על אישור המכירה, הרי פשוט שאי אפשר לתבוע את משרד ממשלתי אלא בערכאות, ובכגון דא מותר לדון בערכאות אף על גוף הטענה, ואין כאן איסור הליכה לערכאות כלל וכלל.

ועל פי כל הנ"ל מובן שלא רק שמה שעשו ה"ז בהיתר אלא שמצוה בידם לעשות כל שביכולתם למנוע הירוס בית הכנסת.

ויה"ד שבזכות השמירה על כבוד בית מקדש מעט נזכה לראות בקרוב בבנין בית המקדש בתפארתו, ועתידין בתי כנסיות שבבבל לעלות לארץ ישראל, במהרה בימינו

וע"ז בעה"ח

ובברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה

טאה יהודה לאי סגל
הרב שלמה יהודה הלוי סגל

סא כריז אל לא פא
הרב אברהם אזדאבא